

ИСАБЕЛ АЛИЕНДЕ ОТМЪЩЕНИЕТО

Превод от испански: Самул Франсес, 1996

chitanka.info

Когато под палещите лъчи на обедното слънце Дулсе-Роса Ореляно била увенчана с жасмин като Кралица на карнавала, майките на останалите кандидатки не пропуснали да промърморят, че е удостоена несправедливо и наградата ѝ се присъжда само защото е дъщеря на сенатора Анселмо Ореляно, най-могъщия човек в цялата провинция. Съгласни били, че девойката наистина е грациозна, че свири на пиано и танцува като никоя друга, но сред претендентките за титлата имало и доста по-красиви. Видели я да поздравява множеството, изправена върху подиума, с роклята ѝ от органди^[1] и с короната от цветя, и със стиснати зъби я проклели. Затова някои от тях се зарадвали, когато няколко месеца по-късно нещастие сполетяло дома на Ореляно и посяло толкова зла прокоба, че били необходими дваисет и пет години, за да бъде тя ожъната.

В нощта на бала в чест на избраната кралица в кметството на Санта Тереса имало и младежи от най-отдалечени селища, надошли, за да видят Дулсе-Роса. Тя сияела засмяна и танцувала с такава лекота, та мнозина изобщо не забелязали, че в действителност не е най-хубавата, затова, когато се прибрали, заявили, че никога не са виждали лице като нейното. Така тя си спечелила незаслужената слава на красавица и никое мнение по-късно не било в състояние да я развенчае. Пресиленото описание на нежнобялата ѝ кожа и кристално бистрите ѝ очи се предавало от уста на уста и всеки му добавял нещо от собственото си въображение. Поетите от далечни градове съчинили сонети за една илюзорна девойка на име Дулсе-Роса.

Мълвата за тази хубост, разцъфтяла в дома на сенатора Ореляно, стигнала и до ушите на Тадео Сеспедес, който никога не бил и сънувал, че ще се запознае с нея, защото през годините на своето съществуване не намерил време да учи стихове, нито да съзерцава жени. Единственото му занимание била Гражданската война. Държал в ръката си оръжие още откакто започнал да бръсне мустаците си и вече дълги години живеел всред грохота на барута. Не помнел целувките на майка си и дори богослужебните песнопения. Невинаги имал причини да воюва, защото в някои периоди на примирие в района, контролиран от бандата му, не били останали противници, но и в такива случаи на неизбежно затишие той живеел като корсар. Бил човек, привикнал към насието. Прекосявал страната от край до край, като се сражавал с видимите врагове, когато съществували, и със сенките им, щом

трябвало да бъдат измислени — и сигурно така щял да се подвизава още дълго, ако партията му не била спечелила президентските избори. В един миг той трябвало да загърби нелегалността и да поеме властта в свои ръце, което го лишило от поводи, за да продължи да се бунтува.

Последната мисия на Тадео Сеспедес била наказателната му експедиция в Санта Тереса. Със сто и двацет мъже той нахълтал посред нощ в градчето, за да даде един урок и да ликвидира водачите на опозицията. Отстреляли прозорците на обществените сгради, разбили вратата на църквата и влезли на коне до главния олтар, като стъпкали отец Клементе, изпречил се на пътя им, а после продължили в галоп с боен грохот към вилата на сенатора Ореляно, гордо извисена на хълма.

Начело на дузина верни мъже от прислугата сенаторът очаквал идването на Тадео Сеспедес, като преди това заключил дъщеря си в последната стая на двора и пуснал кучетата. В този миг съжалил, както толкова пъти през живота си, че е лишен от наследници синове, които да му помогнат да насочи оръжието и да защитят честта на дома му. Усетил се много стар, но нямал време да мисли за това, защото видял по склоновете на хълма ужасяващия отблясък от сто и двацет факли, които се приближавали, всявайки страх в нощта. Без да нарушава тишината, разпределил последните муниции. Всичко било вече казано и всеки знаел, че преди да се съмне, ще трябва да умре като мъж на бойния си пост.

— Последният да вземе ключа за стаята, където е дъщеря ми, и да изпълни своя дълг — рекъл сенаторът, щом чул първите изстрели.

Всички тези мъже познавали Дулсе-Роса още от раждането ѝ, държали я на коленете си, когато едва прохождала, разказвали ѝ приказки за призраци в зимните следобеди, слушали я да свири на пиано и развълнувани я аплодирали в деня на коронясването ѝ за Кралица на карнавала. Баща ѝ можел да умре спокоен, защото дъщеря му в никакъв случай нямало да попадне жива в ръцете на Тадео Сеспедес. Единственото, което сенаторът Ореляно не предвидил, било това, че въпреки яростния си отпор по време на битката последният останал жив щял да е самият той. Видял как приятелите му падат един подир друг и накрая разбрал, че е безполезно да продължава да се съпротивява. С куршум в корема и помътен взор, едва различавал сенките, прескачащи високите стени на имението, но разсъдъкът не му

изневерил и той успял да се довлече до третия двор. Кучетата разпознали миризмата му въпреки потта, кръвта и тъгата, в които бил потопен, отдръпнали се и го оставили да мине. Пъхнал ключа в бравата, отворил тежката врата и през пелената, премрежваща погледа му, видял Дулсе-Роса, която го очаквала. Момичето било облечено с роклята си от органди, която носело на празничния бал по време на карнавала, а косите му били обкичени с цветята от короната.

— Настъпи часът, дъще — казал той с пръст на спусъка, а локвата кръв под краката му растяла.

— Не ме убивай, татко — отвърнала му тя с твърд глас. — Остави ме да живея, за да отмъстя и за теб, и за мен.

Сенаторът Анселмо Ореляно се взрял в лицето на петнайсетгодишната си дъщеря и си представил какво ще направи с нея Тадео Сеспедес, но в бистрите очи на Дулсе-Роса имало много сила и той усетил, че е способна да надживее всичко, за да накаже неговия палач. Девојката приседнала на леглото, а той заел място до нея, държейки под прицел вратата.

Щом воят на издъхващите кучета утихнал, мандалото поддало, сетне отскочило резето и първите мъже нахлули в стаята. Сенаторът успял да стреля шест пъти, преди да изгуби съзнание. Тадео Сеспедес помислил, че сънува, когато видял как един ангел с венче от жасмин и с бяла рокля, подгизваща в червено, притиска в прегръдките си агонизиращ старец, но умилението му било дотук — и втори път не погледнал, опиянен от насилието и изнервен от неколчасовата битка.

— Жената е за мен — отсякъл, преди хората му да посегнат на нея.

Петъчното утро било оловносиво, обагрено от отблясъка на пожара. На хълма се възцарила плътна тишина. Били утихнали и последните стенания, когато Дулсе-Роса успяла да се изправи на крака и да отиде до фонтана в градината, който предния ден бил обграден от магнолии, а сега представлявал само локва сред хаоса на отломките. Бавно снела от себе си роклята от органди, превърната в парцали, докато останала гола. Потопила се в студената вода. Слънцето се показало между брежите и девојката видяла как водата порозовява, отмивайки кръвта, бликаща между нозете ѝ, както и тази на баща ѝ,

засъхнала по косата ѝ. Накрая, вече чиста, спокойна и без сълзи, тя се завърнала при руините на къщата, потърсила нещо, за да се покрие, взела един конопен чаршаф и излязла на пътя да събере останките на сенатора. Били го вързали за краката, за да го влачат в галоп по склоновете на хълма, докато не се превърнал в жалък дрипел, но водена от обичта, дъщеря му го разпознала без всякакви колебания. Увила го в савана и седнала до него да гледа как расте денят. Там я намерили жителите на Санта Тереса, когато събрали смелост да се качат до вилата на Ореляно. Помогнали на Дулсе-Роса да погребее своите мъртви и да угаси остатъците от пожара и я посъветвали да отиде да живее при кръстницата си в друго селище, където никой не знаел историята ѝ, но тя отказала. Тогава те сформирали групи, които да възстановят къщата, и ѝ подарили шест свирепи кучета, за да я бранят.

От мига, когато отвели още живия ѝ баща, а Тадео Сеспедес затворил вратата зад гърба си и разкопчал кожения си колан, Дулсе-Роса живеела, за да отмъсти. През следващите години тази мисъл я държала будна нощем и изпълвала дните ѝ, но не успяла да изтрие напълно усмивката, нито да пресуши нейната доброта. Славата на красотата ѝ пораснала, защото певците я разнесли навсякъде, като възхвалявали въображаемите ѝ прелести, докато я превърнали в жива легенда. Всяка сутрин тя ставала още в четири часа, за да ръководи работата на полето и у дома, да обиколи на кон имота, да купува и продава, пазарейки се като сириец, да отглежда добитък и да се грижи за магнолиите и жасмина в своята градина. Следобед сваляла панталоните, ботушите и оръжието и обличала изящни дрехи, доставени от столицата в напарфюмирани сандъци. Привечер започвали, да пристигат гости, които я заварвали да свири на пиано, докато прислужничките приготвяли подносите със сладкиши и чашите с бадемово мляко. В началото мнозина се питали как станало така, че момичето не свършило в усмирителна риза в някой санаториум или като послушничка при монахините кармелитки, но тъй като във вилата на Ореляно често имало празници, с времето хората спрели да говорят за трагедията и споменът за убития сенатор се заличил. Някои ухажори, с добро име и състояние, успели да се извисят над клеймото на изнасилването и привлечени от славата на красавица и от ума на

Дулсе-Роса, ѝ предложили брак. Тя отказала на всички, защото мисията ѝ на този свят било отмъщението.

Тадео Сеспедес също не успял да изтрие от паметта си онази злокобна нощ. Опиянението от клането и еуфорията от изнасилването отшумели още в следващите часове, когато поел към столицата да даде отчет за наказателната експедиция. Тогава си спомнил девойката, облечена като за бал и обкичила косите си с жасмин, която го изтърпяла мълчаливо в онази мрачна стая с въздух, напоен с мириса на барут. Бил я погледнал отново в последния момент, просната на пода, едва покрита от почервенелите парцали, потънала в милосърдния сън на безсъзнанието — и продължил да я вижда така през остатъка от живота си всяка нощ, преди да заспи. Мирът, упражняването на властта и грижата за управлението го превърнали в улегнал и трудолюбив човек. С времето спомените от Гражданската война преминали в забрава и хората започнали да се обръщат към него с „дон Тадео“. Закупил земя оттатък планината, започнал да раздава правосъдие и накрая станал кмет. Ако не го преследвал неуморно призракът на Дулсе-Роса Ореляно, би се почувствал може би дори щастлив, но във всички жени, които пресекли пътя му, във всички, които прегръщал в търсене на утеха, във всички любовници, след които тичал в продължение на години, той зървал лика на Кралицата на карнавала. А за да бъде нещастieto му още по-пълно, песните по стихове на народни поети, в които понякога се споменавало името ѝ, не му позволявали да я откъсне от сърцето си. Образът на девойката растял вътре в него, изпълвал го целия, докато един ден не издържал повече. Седял в челото на дълга маса по време на банкета по случай петдесет и седмия си рожден ден, обкръжен от приятели и съратници, когато му се сторило, че вижда върху покривката едно голо създание сред жасминови пъпки, и разбрал, че този кошмар няма да го остави в покой дори след смъртта му. Ударил с юмрук, от което съдовете потреперили, и наредил да му донесат шапката и бастуна.

— Къде отивате, дон Тадео? — попитал го префектът.

— Да поправа един стар грях — отвърнал той, без да се сбогува с никого.

Не било необходимо да я търси, защото винаги знаел, че тя се намира в същата къща, където я сполетяло нещастieto, затова насочил колата си право натам. По онова време имало вече добри шосета и разстоянията изглеждали по-къси. През изминалите десетилетия пейзажът се бил променил, но още щом излязъл от последния завой към хълма, пред него се появила вилата — такава, каквато я помнел, преди бандата му да я превземе с щурм. Там били яките стени от речен камък, които той разрушил със заряди динамит, там били старите резбовани сводове от тъмно дърво, които лумнали в пламъци, там били дърветата, по които увесил телата на хората на сенатора, там бил и дворът, в който посякъл кучетата. Спрял колата си на сто метра от пътната врата и не се осмелил да продължи, защото усетил как сърцето му ще се пръсне. Точно се канел да обърне назад и да си иде, когато между храстите с рози се появила фигурата на жена, сияеща в ореола на дрехата си. Затворил очи, като с все сила си пожелал тя да не го познае. В меката светлина на залеза съзрял Дулсе-Роса Ореляно, която приближавала, сякаш носена от вятъра по пътеките на градината. Забелязал косите ѝ, светлото ѝ лице, хармонията на жестовете ѝ, плавните движения на роклята ѝ — и му се сторило, че е застинал в сън, който продължава вече двацет и пет години.

— Най-сетне дойде, Тадео Сеспедес — казала тя, щом го видяла, без да се остави да бъде излъгана нито от черния му костюм на кмет, нито от сивите му коси на джентълмен, защото той имал все същите ръце на пират.

— Преследваш ме без минута отдих. Цял живот не можах да обикна никого, освен тебе — прошепнал той с пресекуващ от срам глас.

Дулсе-Роса Ореляно въздъхнала доволна. През всичкото това време тя мислено го зовяла ден и нощ — и той най-сетне бил тук. Бил ударил неговият час. Ала щом го погледнала в очите, не открила в тях нито следа от палача, а само още неизсъхнали сълзи. Потърсила в собственото си сърце омразата, която подхранвала през целия си живот, но не успяла да я намери. Извикала спомена за мига, в който помолила баща си да я остави жива, за да изпълни един дълг; съживила в съзнанието си толкова пъти прокълнатата прегръдка на този мъж и утринта, в която увила едни печални останки в конопен саван. Припомнила си свършения план на своето отмъщение, но не усетила очакваната радост, а напротив — дълбока тъга. Тадео

Сеспедес взел нежно ръката ѝ и целунал дланта ѝ, като я навлажнил със сълзите си. Тогава тя разбрала ужасена, че от непрекъснатото мислене за него, от тъй дългото предвкушане на наказанието чувствата ѝ се били преобърнали и накрая го заобичала.

През следващите дни те вдигнали шлюзовете на потисканата любов и за първи път всеки в своята сурова участ отворил сърцето си, за да посрещне близостта на другия. Разхождали се в градината и разговаряли за себе си, без да пропускат съдбовната нощ, променила посоката на техния живот. Привечер тя свирела на пиано, а той пушел, заслушан в музиката, докато усетел, че костите му се размекват и щастието го обгръща като наметало, заличавайки кошмарите на отминалото време. След вечеря Тадео Сеспедес слизал в Санта Тереса, където вече никой не си спомнял отколешната ужасяваща история. Бил отседнал в най-добрия хотел и оттам подготвял сватбата си, желал да бъде пищен празник, с разточителство и глъч, в който да вземе участие цялото градче. Бил открил любовта на възраст, на която други мъже губят всякаква надежда, и това му върнало силата на младостта. Желал да обгради Дулсе-Роса с любов и красота, да ѝ поднесе всичко, каквото може да се купи с пари, та дано така да я възмезди на стари години за злото, което ѝ причинил на младини. Понякога го обземала паника. Визрал се в лицето ѝ, за да открие следи от ненавист, но виждал само светлината на споделената любов, която му възвръщала доверието. Така изминал един щастлив месец.

Два дни преди сватбата, когато вече започнали да подреждат в градината дългите празнични маси, да колят птиците и свинете за пиршеството и да късат цветя за украса на къщата, Дулсе-Роса Ореляно изпробвала булчинската си рокля. Видяла в огледалото отражението си — толкова напомнящо за деня на коронясването ѝ като Кралица на карнавала, че не могла повече да лъже сърцето си. Проумяла, че никога нямало да бъде способна да осъществи планираното отмъщение, защото била обикнала убиеца, ала и нямало да успее да накара да замлъкне призракът на сенатора, затова отпратила шивачката, взела ножиците и отишла в стаята в третия двор, която през цялото това време останала незаета.

Тадео Сеспедес я търсил навсякъде и я викал отчаяно. Лаят на кучетата го отвел в другия край на имението. С помощта на градинарите съборил залостената врата и влязъл в помещението,

където някога бил съзрял един ангел, увенчан с жасмин. Намерил Дулсе-Роса Ореляно такава, каквато я виждал в сънищата си всяка нощ на своето съществуване, със същата окървавена рокля от органди — и предусетил, че ще живее до деветдесет години, за да изкупи вината си със спомена за единствената жена, която духът му бил способен да обича.

[1] Много фин и прозрачен памучен плат. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.